

Telegraful Român

Organ național-biser

(Str. Șaguna 8)

Onor. Red. a revistei «Transilvania»
Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America, 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Nădejde de mai bine

În mijlocul tuturor frământărilor vieții, în acest complex de lupte pline de sbucium, singură biruință s'a dovedit a fi statornică și definitivă: *biruința crucii*.

Instrument prin care s'a efectuat mântuirea omenirii, în friguri de chinuri nespuse, sfânta cruce s'a transformat în semnul marilor biruințe, prin care s'a schimbat adânc sufletul omului și fața lumii. Ea a pus tărie de neînvins în suflete de oameni simpli, a turnat în ele belșug de entuziasm și le-a pornit cu hotărâri nestrămutate pe drumurile pline de jertfă ale misionarismului.

Formidabila pasiune de apostol a tuturor ucenicilor și mai ales a sfântului Pavel, această titanică statornicie în slujba idealurilor sfinte, s'a născut și s'a întreținut numai și numai din crucea mântuirii... «Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda, fără numai în crucea Domnului nostru Isus Hristos» — Galat. 6, 14 — a spus cu drept cuvânt apostolul neamurilor.

Când numele de creștin era un pericol, când sângele celor ce-și însușiseră idealul divin, curgea în șiroaie, sfânta cruce, actualizând în suflete, sublima jertfă a Isăvitorului, făcea să se nască certitudini profunde, din care izvoarește bucuria cu putere eroică, în fața călăilor înmărmuriți mărturisirea: *christianus sum!*

De atunci înainte, azi ca și ieri și ca și mâine, în vremuri de încercări cumplite, când se ivesc nedumeriri la răspântii, cei ce pot pătrunde dincolo de aparențe, văd în sfânta cruce, în forma ei, în icoana jertfei ce ne vine în minte odată cu ea, scrise cu slove de foc, cuvintele de care s'a învrednicit oarecând sfântul Constantin împăratul: *In hoc signo vinces!* Atunci de sub cenușa nădejdiilor neîmplinite, răsare în cei aleși, dătătoare de încredere, speranța biruinții. Și oricât ar fi de grele împrejurările, victoria adevăraților închinători ai crucii este sigură, ca și a apo-

stolilor entuziaști, cari, o mână de oameni, au învins puterea întunericului și ca și a primului împărat creștin, care și-a cusut pe steaguri semnul biruinții. Aceasta pentru că cei ce luptă sub stindardul crucii, nu caută nădăjduindu-se pe căi lăaturalnice. Ei pun, la baza tuturor acțiunilor lor, credința care dă statornicie în muncă și răbdare în suferință, speranța, care dă entuziasm și avânt de vultur, și iubirea care mișcă până și pietrele.

Așa se explică cum în lumea aceasta, tot ce s'a făurit din imbold creștin și cu desinteresarea celor ce se pun cu toată inima în slujba sfinteniei, poartă pe sine pecetea eternității. Iar opera egoismului uman, rezultat al izbănzilor cu străluciri orbitoare dar aparente, pierde ca pulberea mănătă de vânt. Ea nu are la bază pedestalul de granit al Evangheliei sfinte, ci lacrimi de orfan și de văduvă și vuet de sclav. Zădarnic se înalță trufășe cu semeție de piramidă, ce vrea să sfideze, căci nu e decât clădire zidită pe nisipul minciunilor. Acesta este un adevăr cu prisosință verificat de experiența veacurilor. Napoleon, marele împărat, care a reputat cele mai mari victorii și a cules lauri celei mai strălucite glorie, în umilințele și durerile exilului său și-a dat seama totuși de superioritatea biruințelor crucii, față de biruințele sabiei. Primele nasc în suflete idealuri sfinte și veșnicesc aceste idealuri în opere sociale durabile, pregătind, încet dar sigur, împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Următoarele alcătuiesc impresii efemere, gata să se prăbușească la cea mai slabă adiere. În momentele lui de durere, vulturul prins în lațul din Sfânta Elena, a înțeles misterul creștinismului.

Dar ceeace a văzut Napoleon, în zădărnicia visurilor lui nebune, se pare că vede foarte greu lumea secolului al XX-lea. Ea continuă să umble pe cărări de pierzare și refuză cu îndărătnicie să se convertească la adevărurile crucii. Și influența de curentul lumii, noi cei de azi ne desolidarizăm tot mai mult de

străbunii noștri, cari au rămas vestiți prin credința lor. Singura armă în care aveau ei toată încrederea, era sfânta cruce, semn care se întâlnea la tot pasul, în viața lor. O purtau strămoșii săpați în inimi, o atârnav de grumaz cu ață înflorită, o închipuiau sculptată pe acoperișurile caselor, la porțile patriarhalelor gospodării, la răspântii de drumuri, în formă de pitorești troițe...

«Doamne, armă asupra diavolului, crucea ta ai dat-o nouă». Acesta nu era pentru dâșii un cuvânt gol, ci siguranță adâncă, din care deriva toată tăria sufletelor eroice. De aceea, strămoșii n'au fost niciodată răpuși. Valuri, valuri, au venit peste dâșii dușmanii credinței și ai neamului românesc. Aceia au pierit, însă, cu toții; au pierit cu toate cruzimile, cu tot ce au adus sinistru pe aceste plaiuri, iar neamul nostru a rămas neclintit: stâncă în mijlocul furtunii...

Și dacă azi, acest neam și-a văzut înfăptuit visul de veacuri, dacă azi, frați ce fuseseră despărțiți din fașe, trăesc și se bucură împreună, aceasta se datorește în cea mai mare parte credinței, pe care o reprezintă sfânta cruce. Iar dacă opera de consolidare, de unitate sufletească și de purificare morală întârzie, faptul se datorește lipsei de credință în sfânta cruce și în idealul pe care îl reprezintă. Politicienii de toate categoriile nesocotesc sugestiile crucii, în rezolvarea problemelor sociale, ca pe niște rămășițe din vremurile de întuneric. Ei, oameni puternici și «luminați» din veacul al XX-lea, nu vor să știe de asemenea «superstiții». Experiența oamenilor fără Dumnezeu a dovedit cât e de adevărată spusa Mântuitorului: «Fără de mine, nu puteți face nimic». Neamul nostru n'ar fi ajuns astăzi unde este, fără Mântuitorul. De aceea, singura cale pentru propășirea lui în viitor, este calea crucii.

Acest lucru, însă, pare că îl înțeleg greu cei ce «pun țara la cale». Ei vor căuta și în viitor, mântuirea, acolo unde nu este. Pentru adevărații români însă —

și nu putem spune adevărat român, fără să spunem și bun creștin — sfânta cruce, semnul biruinții, va rămânea pururea, singura nădejde de mai bine.

Nicolae N. Grosu.

O nouă putere mondială

În ultimii ani a luat ființă în Europa, o nouă putere, care nu poate fi însă definită prin granițe, nici nu este însemnată cu linii albastre sau roșii pe nici o hartă, nu are conducere, nici diplomatie, nici armată, și totuși este respectată în toate birourile statului, chiar mai mult acolo, unde toate celea se impun cu mai multă autoritate și siguranță. Această putere este: *Pacifismul opiniei publice*.

Nu numai la națiunile anglosaxone în statele clasico-militare ale vechiului continent și în țara băștinașă a gloriei, ci chiar și la noi în România găsim elemente naționale contrare războiului, — nu alcătuite în partide organizate, ci mai mult într-o unire de procedare. Groaza inspirată de politica pumnului antebelică, și chiar înăspriată în decursul războiului, a trecut ca un fior de scuturare prin toate clasele sociale, și se reliefează mai băttător la ochi în orașele mari, își primește expresia vie în sute de feluri, conștii și inconștii, dar clar și conchis în toate tonalitățile sale, semnalate cu atâta precizie de opinia publică și de publicistică. Această pregătire antimilitaristă, a timpului nu va putea fi cuprinsă în cifre ca cea militaristă, dar totuși ea este o putere reală, — binecunoscută de toate cabinetele europene și chiar de mult temută.

Liga Națiunilor s'a degajat de multe ori de acest pacifism, deși prietenii păcii în multe cazuri, ar fi voit să-l vadă pus în activitate. Și, totuși, existența lui pură are o înrăurire destul de prețioasă. El nu este ceeace încă ar trebui să fie, dar este ceeace poate fi: o idee care, cu cât își apropie mai mult spiritul vremii, cu atât se concretizează mai mult. Liga Națiunilor este o instituție

a unei imense adunări, — invizibilă dar simțită și auzită adunare a popoarelor, o tribună, care la un caz dat se poate ușor transforma într'un tribunal. Ori asta prezintă un pericol, pe care și-l pot exploata, amenințând, aventurierii și atotputernicii zilei, intriganții și oamenii — «moșteacă» ai tuturor popoarelor. Capete, care de altfel n'au învățat nimic, simțesc doar, că ceva plutește prin atmosferă, ceea ce pentru ei prezintă «primejdie», ceva nou, străin lor, ceva contra căruia toate armele lor de opresiune sânt insuficiente.

Dacă diplomații și militariștii, mai fac așa, ca și când ei ar fi singurii mari ai lumii, totuși simțesc, așa în tăcere, o frică bazată, față de o putere mondială spirituală nedefinibilă, care există în afară de ei și planează deasupra lor. Și asta este tocmai un pas de înaintare al timpului nostru, un progres, care nu are a face nici cu îngâmfarea neimutabilă a puternicilor și nici cu scepticismul lamentabil al celor mici.

Coriolan Bărbat.

Propaganda contra băuturii alcoolice

— Deziderate. — O predică. —

Campania stăruitoare, împotriva alcoolismului, s'a desfășurat, în 2 lunie a. c., cu bune și promițătoare începuturi.

În marea întrunire, convocată în capitală, de societatea «Temperanță», pentru găsirea celor mai bune mijloace în vederea înlăturării unei mari primejdii naționale, care e alcoolismul, au luat cuvântul medici și profesori distinși, arătând din nou că e mai bine să ne lipsim de câștigul ce-l aduce statului alcoolismul, decât să distrugem sănătatea poporului prin băuturi alcoolice.

S'au întocmit, cu această ocazie, deziderate, care să aducă în parlament, chiar în anul acesta, o lege contra alcoolismului. Și anume:

1. A se opri imediat consumul spiritului de cereale, și treptat în 3-4

ani al țuicei. Spiritul trebuincios în industrie și medicină, să fie produs numai în câteva fabrici ale statului.

2. Statul să înlesnească, fabricanților de spirit, credit eficient pe o durată de timp mai mare, spre a-și putea transforma instalațiunile lor în altele de folos obștesc.

3. Organizarea de instalațiuni pentru uscatul prunelor, fabricarea magiunului, marmeladei și conservelor și introducerea consumației lor pretutindeni, pentru ca proprietarii livezilor de pruni să nu piardă.

4. Reducerea numărului cărciumilor. Inchiderea, fără dreptul de revenire, a cărciumilor Duminicile, sârbătorile și zilele de târguri.

5. Organizarea, la șate, de centre de temperanță, adică: locuri de întâlnire, de distracție sănătoasă. Biblioteci, muzică, jocuri naționale, filme educative, — acestea să fie distracțiile, nu băutura alcoolică.

Înfăptuirea acestor dorinți va fi negreșit spre binele obștesc al țării.

Dintr'o predică, rostită în aceeași zi, în sf. biserică din Galeș, în Arhidieceză, de parohul local, Păr. Nicolae Răchițan, reținem următoarele cuvinte nimerite:

Strămoșii noștri romani, până ce au dus trai *cumpătat*, erau mulțumiți și nu știau ce e sărăcia; ear când au început să creadă, că nu cumpătat, ci îmbuibarea e scopul vieții omenești, ei nu și-au mai putut apăra trupul și sufletul de rugina patimilor rele.

Popoarele, azi mai mult ca altă dată încep a prețui averea, sănătatea și bunele moravuri.

În Elveția, Suedia și alte țărișoare, nu vezi în sf. Duminecă, sau peste săptămână, oameni la mesele cărciumelor dormitând amețiți și cheltuind bani câștigați cu sudoarea feței...

Bunul Dumnezeu a rânduit viața *familială*, ca fieșecare să-și aibe un locșor curat, sănătos, frumos și plin de duhul Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Cu durere vedem, cum în izvorul scump al virtuților din viața familială se strecoară apele stricăcioase ale necumpătării, și relele și fărâdelegile sapă căsniciile, părinții nu sânt stăpâni peste copiii lor, în multe familii prea se clevețește și se blastămă, clocotind casele de ură, de lăcomie și invidie.

Cum și prin ce măsuri să schimbăm această stare de jale și plâns?

bărbații, își păstrează curat și neinfluențat sufletul. Părul tuns și rochia scurtă, nu ne spun încă nimic. Sufletul unei femei nu-l poate schimba moda. Încearcă însă, cu tot dinadinsul vr'o femeie să-și egaleze viața ei intimă cu aceea a unui bărbat — este exclus ca încercarea să-i reușească vr'odată — căci ea luptă contra propriei sale naturi, și va fi nefericită. Mă cuget de multe ori că femeile, cari și-au câștigat, prin o muncă asiduă și jertfe, o poziție socială egală cu a bărbatului, își vor aduce, totdeauna, cu regret aminte de înaintașele lor, care au avut mai puține *drepturi*, însă s'au bucurat de mai multă *iubire*.

Moda, — acest simbol vizibil, al sufletului feminin, — care evoluează încontinuu, este mai puțin progresivă, decât ni s'ar părea. Ea se repetă mereu. Regii modei parisiene ne prezic, de pe acum, reîntoarcerea rochiilor lungi, cu trene. Este o reac-

Numai Duhul lui Hristos ne poate deschide viața spre cele bune și de folos.

Dacă părinții se abat din ogașul vieții creștinești, dându-se băuturii și luxului, copiii merg după ei: pe *aceștia* în deosebi trebuie să-i ferim.

De aceea, iubii creștini, să ne bucurăm când mama noastră, biserică străbună, ne poartă de grije, și prin glasul ierarhilor dispune ca în-tâia Duminecă din luna Iunie să fie mai ales zi de propagandă pentru cumpătare sau temperanță și combatere a băuturilor spirituoase.

Sus să avem inimile! Ziua de azi, a Temperanței, să ne fie pildă vie pentru viitor. Să ne reculegem spre o viață curată, spre mărirea lui Dumnezeu și fericirea noastră ca popor român dreptcredincios.

Nr. 3150 Plen. 1929.

Circulară

cătră onorații membri clerici și mireni ordinari și extraordinari ai adunării protopresbiterale electorale din tractul ZARAND

Prin ordinul Prea Veneratului Consiliu al Arhiepiscopiei ort. române de Alba-Iulia și Sibiu din 10 Iunie a. c. Nr. 3150 fiind numit subsemnatul comisar pentru alegerea de protopresbiter în tractul Zarandului, în înțelesul paragrafilor 14, 15 și 16 din Regulamentul pentru procedura alegerii de protopresbiter, prin această convoc pe ziua de Joi, 11 Iulie a. c., ora 5 p. m. Consiliul Protopresbiteral la sedință în locul central Brad, cancelaria protopresbiterală, spre a constata ecalificațiunea candidaților și a compune lista de candidare, iară pe ziua următoare Vineri, 12 Iulie a. c. convoc adunarea protopresbiterală electorală la locul central Brad.

Înainte de alegere în biserică ort. română din Brad, la ora 9 a. m. se va sluji sfânta Liturgie împreună cu chemarea Duhului Sfânt la care sunt invitați a lua parte toți On. membri ai adunării protopresbiterale.

După terminarea dumnezeieștilor slujbe la ora 11 a. m. se va deschide sedința adunării electorale.

Sibiu, 17 Iunie 1929.

Virgil Nistor
comisar consistorial.

Supunere ori iubire?

Episcopii bisericii anglicane au decis ca în formula cununiei să săvârșească oarecare schimbare. Și anume, cuvântul *supunere* să-l înlocuiască cu cuvântul *iubire*. Așa că de acum înainte mireasa engleză nu-și va mai urma, în căsnicie, mirele ei cu supunere, ci cu iubire.

Iubire în loc de supunere! Și oare deosebirea să fie chiar așa de mare? O femeie care își iubește într'adevăr bărbatul, i se și supune fără constrângere. Femeia emancipată de azi nu mai voeste să se subordoneze necondiționat bărbatului ei.

Independența femeii, în gândire și simțire, este aproape pretutindeni recunoscută. După concepția de azi, femeia își poate manifesta voința liberă chiar și atunci, când în formula cununiei a exprimat cuvântul: supunere. Ar fi foarte trist și chiar o așezare greșită a căsnicie, dacă femeia, în multiplele ei griji casnice de azi, nu ar ști și singură ce trebuie să facă. Eu cred că azi nici un soț cuminte nu se pretează, ca el, cu neglijarea dorinței soției sale, să «decreteze» ceva și chiar să «îndeplinească». Diferența între supunerea de ieri și «înaintarea» de azi a femeii constă în aceea, că, pe când până mai ieri bărbatul ordona numai, azi își bazează ordonările sale pe o consfătuire prealabilă cu soția sa.

În multe cazuri, femeia se asociază dorinței soțului său, — fiindcă îl iubește prea mult, ca, prin contrazicere, să-i cauzeze ore de mâhnire.

Dacă dorinței soției sale de a avea o rochie sau pălărie nouă, soțul îi va spune un *nu* categoric, de cele de mai multe ori va deștepta în ea spiritul de contrazicere. Dacă îi va spune că pentru moment îi lipsesc mijloacele de a-i satisface dorința, atunci — dacă într'adevăr îl iubește — se va resemna fără șovăire.

Într'o astfel de căsnicie, unde există bună voința spre o înțelegere reciprocă, vom întâlni foarte rar certe. Această reciprocitate trebuie să fie prezentă la ambii soți. Se pare că pentru bărbat ar fi aceste divergențe mai incomode decât pentru femeie. Sânt egal de incomode. Când ambii soți vor privi cu aceeași bună voință îndeplinirea sau neîndeplinirea anumitor lucruri, falșitatea și lingușirea ar fi inexistente.

Adeseori se ivesc divergențe din cauza, că soția a făcut cumpărături fără știrea soțului ei, sau, când acesta îi interzice oarecari prieteni, fără să-și poată baza interzicerea pe felul de a vedea al soției sale, și ea, considerând interzicerea de capriciu, — nu se supune. Dar femeia care înțelege pentru ce bărbatul ei îi interzice anumite lucruri, — iubindu-l — îl va asculta chiar și atunci, când nu-i împărtășește în totul vederile.

Iubire în loc de supunere: este un început ideal, însă după toate probabilitățile nu se va rămânea aici. La clădirea unei căsnicii nu-i suficientă baza unilaterală. Străduința spre înțelegere reciprocă, bazată pe iubire, va înlocui definitiv supunerea.

Dar, pentru așa ceva este nevoie atât de bună voința bărbatului, cât și a femeii.

Coriolan Bărbat.

FOIȘOARA

Femeia de azi

Când scriu despre femei ca atare, nu voesc să vă înfățișez o problemă socială politică. Principalul pentru mine este, a intra în domeniul intim de simțire al femeii. Pentru ce scriu, este cunoscuta progresivitate în emanciparea femeilor.

Factorul principal în viața unei femei este iubirea. În orice caz, vremurile de azi în complicația și mizeria lor socială, pe care viața le-a scos la iveală, au dat la o parte femeia dela datoria ei principală, de-a întemeia o familie și a fi mamă. Femeia fără mijloace este constrânsă, mai mult ca ori și cine, de-a câștiga parale, — ea șade în birou sau muncește în fabrică. Și este chiar de admirat, cum unele femei care trebuie, de multe ori, să trăiască întocmai ca

ține și o reîntoarcere între hotarele bunului simț. Eu o spun, că este tot una, cum se îmbracă vr'o femeie, cum dansează, cum se înfrumusețează. Turcoaicele au aruncat, mai de-unăzi vâlul, care le acoperea fața. Europeanele își expun bustul decoltat, ear femeile din Polinezia încep să-și acopere trupul cu haine, — și, prin a-și îmbrăca întreg corpul, tind să placă. Și acum, dacă vom avea înaintea noastră aceste trei tipuri de femei, turcoaica devoalată, europeană decoltată, și polneza «mult» îmbrăcată, vom putea observa la toate trei, cu toată deosebirea modei și a gustului, aceeași tendință. Dorul lor este iubirea. Ținta lor este de a deveni soții și mame, — căci numai atunci sânt fericite.

Or, această unitate de aspirațiuni feminine constituie o palpabilă desmințire a tendinței de masculinizare a femeii, ce este manifestată astăzi cu atâta sgomot.

C. B.

Consecințe...

Dela un credincios, cucernic mirean, primim următoarele:

În *Telegrafu! Român* dela 1 Iunie c., sub titlul, «Cum s'au schimbat vremile», ni se arată în general consecințele ce vor rezulta, atât pentru biserica ortodoxă, cât și pentru statul român, din faptul ratificării concordatului.

Pentru a verifica cele arătate în sus numita gazetă, vom da următorul exemplu:

În orașul *Gherla*, cunoscut ca centru al uniților, după 11 ani dela unire, ortodocșii încă tot nu-și au biserică, ear credincioșii sânt siliți să asculte sfânta liturghie într-o capelă improvizată.

Oare care să fie cauza că ortodocșii nu-și au biserica lor?

Nu vreau s'o aibă?

Nu-și dau osteneală s'o facă?

Nici una, nici alta: Ei vreau s'o aibă și de vreo doi ani au cutreerat toate drumurile întru câștigarea unui loc potrivit pentru a-și zidi sfântul locaș: — dar până acum zadarnic, căci frații greco-catolici ne pun atâtea piedeci, de par'că ar fi vorbă de ridicarea unui templu păgănesc pentru slăvitori de idoli...

S'a înființat și la noi filiala «societății femeilor ortodoxe», și prin munca neobosită a președintei, dna colonel Mihail, s'au strâns aproape 100,000 lei; s'a cerut un loc în centrul orașului, dar ni s'a răspuns de acolo că e prea «la lumină», că întunecă orașul — și mai ales fața episcopiei greco-catolice, — și alte multe pretexte de acestea.

Ortodocșii au voit să-și primească locul pe cale administrativă și au intervenit la consiliul orașenesc și la consiliul județan, — totul în zadar; uniții, din acele comisii, nu numai că nu au aprobat, dar au îndemnat și pe armeni și evrei să fie contra, ear la pertractarea dela judecătoria de ocol, când trebuia să se decidă întru alegerea locului, comisia, formată în majoritate din uniți și un singur ortodox, a refuzat cererea.

Consiliul comunal al orașului Baia-mare, pentru înființarea episcopiei greco-catolice în acel oraș a putut vota și pune imediat la dispoziție un fond inițial de șase milioane cu care să se înceapă lucrările de instalare și construcție a palatului episcopal. Cei din Sighet, ca să poată atrage episcopia unită în acel oraș, au oferit un loc din centrul orașului în valoare de peste 15 milioane. Județul a oferit localul palatului cultural în valoare de circa 20 milioane...

Consiliul orașenesc din Gherla însă, și celelalte comisii, când e vorba de biserică ortodoxă română, nu urmează asemenea gesturi făcute pentru uniți,

și respinge cea mai dreaptă rugă adusă de credincioșii ortodocși.

Unde vom ajunge, când biserica «dominantă» este astfel tratată într-o țară ortodoxă?!

Zicem de aceea tuturor bunilor ortodocși cuvintele Măntuitorului:

«Priveghiați», — priveghiați căci concordatul va începe a-și scoate în evidență tot mai mult lucrarea tulburătoare și nefastă. *Streteanu.*

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru NICOLAE, va pleca în 22 Iunie a. c., în misiune în protopoplatul Hunedoarei. Cu această ocaziune va stinți și preda sfintei sale destinațiuni două nouă locașuri dumnezeiești: Duminecă în 23 Iunie va târnosi noua biserică din Teliuc, iar în 24 Iunie în ziua serbătorii nașterii Sfântului Ioan Botezătorul pe cea din Valea Nandului.

Părintele consilier Transilvanic Scorobet reîntors acasă. Îndeplinindu-și părintele Scorobet misiunea încredințată în mijlocul credincioșilor noștri de peste Ocean, după o absență de 7 luni cu ajutorul bunului Dumnezeu, în 14 I. c., s'a reîntors deplin sănătos în mijlocul nostru.

Sedintele parlamentului se prelungesc până la 15 Iulie pentru a se vota legile următoare: reforma administrativă, creditul agricol, organizarea învățământului agricol, și schimbarea legii de încetățenire.

† Pr. Iosif Oprean, unul din ultimii preoți hirotoniți de marele Arhiepiscop Șaguna, paroh ort. rom. în retragere, membru pe viață al Asociațiunii, președinte onor al corporațiilor bisericesti din Târnăvița, distins cu brâu roșu și decorat cu «răsplata muncii» clasa I., etc., în al 91-lea an al etății și 68 al preoției, după scurte și grele suferințe, împărțit cu sfintele Taine, a adormit în Domnul în 16 Iunie 1929 ora 1 din noapte. Rămășițele sale pământești, după priveghierea în sfa biserică, s'au așezat spre veșnică odihnă în cimitirul ort. rom. din Târnăvița la 18 Iunie 1929. Fie-i memoria binecuvântată!

Universitatea Populară «Nicolae Iorga» din Vălenii de Munte își deschide cursurile de vară între 15 Iulie și 15 August 1929, sub conducerea directă a dlui profesor Nicolae Iorga. Înscrierile se fac la «Liga Culturală», B-dul Schitu Măgureanu Nr. 1, București I. Costul căminului este 200 lei, iar cantina 1500 lei pe tot timpul cursurilor.

Congresul Ligii culturale se ține în 22 și 23 Iunie 1929 la Cluj. Se fac pregătiri pentru succesul cât mai deplin al serbării. În seara de 22 Iunie va cânta corul săliștenilor.

Premiile naționale, în anul acesta, au fost date dlui Liviu Rebreanu pentru proză, și dlui Alex. Davila pentru poezie. Voturi, în comisia care acordat premiile în valoare de câte 100.000 lei, au mai întrunit scriitorii: Gala Galaction, T. Arghezi și V. Eftimiu.

Corul Academiei teologice din Sibiu, sub conducerea Rectorului N. Colan, va face un turneu artistic concertând în următoarele localități:

22 Iunie Alba-Iulia
23 „ Sebeșul-săsesc
24 „ Făgăraș
25 „ Brașov
26 „ Sinaia
27 „ Câmpulung
28 „ Zernești
29 „ Bran
30 „ Satulung (ora 4 p.

m.) Hărman (ora 9 seara). Concertele vor fi dirijate de dl prof. N. Oancea-Sibiu.

Îndrumări potrivite s'au dat de curând căminurilor culturale din partea Fundației Regele Mihai. Pentru ca preoții și învățătorii să se poată orienta mai cu temei în ținerea adunărilor de Duminecă sau a «șezărilor» cum se numesc, e bine să cunoască aceste îndrumări. Ce să se dea poporului în adunările pomenite? Eată, pe scurt, ce trebuie înfățișat: 1. *Faptele săptămânii* dela o Duminecă la alta, pentru a pune pe sătean în contact cu lumea, cu spiritul și creațiunile omenescii; 2. *cuvinte* în legătură cu trebuințele vieții locale, nu conferențe cu teme străine de gândul ascultătorilor, nici subiecte abstracte, ci scurte expuneri despre nevoile vieții locale (b. o. ofica și neștiința oamenilor, alcoolismul, înjurăturile, pornirile pătimase, ereziile, întunecul lor ș. a.); 3. *comunicări și recomandări*; se aduc adecă la cunoștință: inițiative, realizări, hotărâri și dorințe dela centru; se recomandă o muncă locală, un act de generozitate, o jertfă, îndeosebi o *carte*, care să agite spiritul în înțeleșul culturii și fericirii. Adunările se țin Dumineca după terminarea sfintei liturghii. Adunări sărbătorești se organizează mai puține, ele cer pregătiri cu coruri, teatru ș. a.

Excursiune. Din Vâlcele ne scrie preotul local de acolo: Inițiativa particulară a făcut ca în luna Mai, din aceasta primăvară, «Corul vecinătatea» din Treiscaune cu toți membrii lui: învățători și învățătoare dela școalele din Vâlcele, Araci și Ariușd, să întreprindă o frumoasă excursie în direcția: Buzău, Brăila, Galați, Tg. Ocna și Mercurea Ciucului, fiind Băile Vâlcele punctul de plecare și întoarcere. Excursiunea a reușit, din toate punctele de vedere, spre generală mulțumire.

Gură multă. Alături de budapeștii cari «se deșteaptă», făcuse și primministru, contele Bethlen, câteva declarații strașnice, în ziua de 26 Mai 1929, la desvelirea monumentului închinat mai mult irendentismului unguresc, decât soldatului ungur necunoscut. Dl conte «s'a deșteptat» grozav și a spus că guvernul său, în ale politice externe, urmărește revizuirea sau anularea tratatului dela Trianon. Va să zică nu pace, nici înțelegere, ci război de revanșă vreau stăpânitorii Ungariei de azi. S'a și aflat o gazetă, — e *Popolo di Roma*, — care tocmai din maica Romă cea bătrână crede că e lucru înțelept să sprijinească aspirațiile dela Budapesta atât de străină de opera păcii.

Ministru maghiar de justiție plănuiește să schimbe practica de până acum în rostirea sentințelor, așa ca ele să se pronunțe nu în numele statului, ci «în numele sfintei coroane a sfântului Ștefan». — Coroana poartă, cum știm, o cruce *strâmbă*, — semn ca sentințele să fie drepte?

De urmat. O școală pentru mirese s'a deschis la Eisenach în Germania. În această școală, miresele și fetele învață lucrurile de casă pentru a putea fi bune gospodine și bune mame. Instituția din Germania, introdusă și răspândită și la noi, ar aduce mult folos.

Cu vaporul pe Dunăre. Societatea culturală «Cuvântul românesc» din Timișoara organizează o grandioasă excursie pe Dunăre, până la Belgrad (capitala Jugoslaviei) cu un vapor de pasageri de mare lux, al societății D. D. S. G. din Viena. Plecarea excursioniștilor din portul T. Severin se face în ziua de Duminecă 4 August ora 6 dimineața precis, iar sosirea la Belgrad la ora 9 seara. Înapoieră din Belgrad, se face în 6 August ora 2.30 dimineața, iar sosirea la T. Severin în aceeași zi la ora 1 după amiază. Costul unui bilet de participare este de lei 800—, de persoană plus lei 100—, taxa de înscriere. Numărul participanților fiind limitat, reținerile se primesc de pe acum și vor fi însoțite de costul respectiv. Excursioniștii n'au nevoie de pașapoarte individuale, iar cei din alte localități se bucură de o reducere de 50% pe C. F. R. până la T. Severin și retur. Prospece cu descrierea frumosului și istoricului traseu dunărean se trimit, la cerere, gratuit, contra porto în mărci poștale. Oricor corespondență și trimiteri de bani, se fac la adresa: Ziarului «*Dreptatea Banatului*», Timișoara II, Strada Gloriei 4.

ȘTIRI LOCALE

Concertul mult apreciatului bariton *Lupescu* s'a ținut, Luni seara, la Unicum, cu un program în care figurau: un oratoriu, balade, lieduri, arii, doine și cântece din popor. Felul cum artistul știe scoate la iveală marca românească în ariile țărănești, gradațiunea dela gingășia doinei și accentul săltăreț al horei, până la forța ariilor de bravură, a stârnit — în micul auditor — vifor de aplauze. Artistul nostru dispune de norocoasa îmbinare a culturii muzicale cu rușina, temperamentul, și cu darul unei voci metalice. Ceice au absentat, au motive de regret.

Mulțumită. Cu ocazia Concertului Reuniunii culturale naționale a meseriașilor români din Sibiu ținut la 25 Mai c., au binevoit a suprasolvi respective rescumpăra biletele următorii domni, mulțumindu-le și pe această cale: Dna H. Bratu, soție de deputat și I. D. Petri, propr. de cinematograf, câte 200 lei; Ioan Ștefan, subcom. de poliție, Căpitan Alecu, Miron Neagu, propr. de tipografie și Inginer Ghimuș, câte 100 Lei; Prof. T. Popovici 60 Lei și Marin Stoica, măestru frizer, 40 Lei.

Comitetul.

Membrii noi la «Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu» s'au mai înscris: a) Fondatori cu taxe de 200 Lei: Adrian Popp, tâmplar, Petre Mocian, comerciant, Ilie Oreștianu, funcționar, N. Avrigeanu, m. măcelar, N. Rodeanu, m. pantofar, Marin Stoica, m. frizer, Ilie Ursu, dir. sucursalei «Luther» și Vincențiu Fulea, tâmplar; b) pe viață cu taxa de 100 Lei: Lazar Albu, grefier la judec. mixtă, N. Jurca, mecanic, Andrei Maier, comerciant și Nicolae Ioraș, culeg. tipograf.

Comitetul.

CARTI ȘI REVISTE

Dintr'un colț de țară, clipe trăite în războiul nostru pentru întregirea neamului, de *Sofronie Roșca*. București, 1929. Institut de arte grafice «Lupta». Preț 30 Lei. — Un volum de 80 pagini, ce conține interesante amintiri din vremea războiului, cu mici dar grăitoare întâmplări care vor fi citite cu interes mai ales de românii sibieni dela 1916 și anii următori.

Nr. 205/1929.

(67) 1—3

CONCURS

În baza § 7 a regulamentului pentru procedura la alegerea de protopop și conform înaltului ordin al P. V. C. arhiepiscopale Nr. 2092/1929, din 12 Martie a. c., prin aceasta se publică concurs, pentru întregirea postului de protopop ortodox român al tractului Hațeg, cu sediul în orașul Hațeg.

Viitorul protopop va ocupa și postul de paroh al Hațegului.

Venitele împreună cu acest post sânt: Venitele după postul de paroh, conform fasiunilor din coala B, venitele stolare, adău, salariul dela stat, sesiune parohială, venitele după postul de protopop, cu întregirea dela stat, taxele legale după vizitațiunile canonice și locuința în casele parohiale.

Concurenții au să documenteze calificățiunea prescrisă pentru protopopi, prin concludul Nr. 111 din 1888.

Cererele de concurs, cu documentele necesare, se vor înainta P. V. C. arhiepiscopale în termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Român, având a alătura și o tabelă de calificăție, după rubricile indicate în regulamentul congr. § 12.

Concursurile, întrate după expirarea termenului, nu se vor lua în considerare.

Hațeg, din ședința consiliului protopopesc al tractului Hațeg, ținută la 21 Mai 1929.

Seb. Rusan m. p. adm. prot. prez. Ioan Sânzian m. p. notarul cons. prot.

Pentru conformitate cu originalul.

Hațeg, la 22 Mai 1929.

Sebastian Rusan
adm. prot.

Nr. 4861 Plen. 1929

Concursul s'a aprobat

Sibiu, din ședința plenară dela 10 Iunie 1929.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 5581 ep. 1929.

(68) 2—2

Concurs

Pentru zidirea **Școalei ortodoxe de cântăreși** în Sibiu se publică concurs.

Reflecții vor înainta ofertele lor Consiliului Arhiepiscopesc ort. român în Sibiu până la 27 Iunie a. c.

Condițiunile de lucrare și dare în întreprindere precum și planul și devizul se pot vedea în cancelaria Consiliului Arhiepiscopesc în Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Consiliul arhiepiscopesc.

(64) 2—2

Concurs

În baza devizului și a condițiilor stabilite de consiliul parohial pentru facerea **ferestrelor și stranelor** la biserica din Poplaca, se publică concurs cu oferte închise pe ziua de Duminecă în 30 Iunie a. c., ora 3 p. m., în localul școalei.

Devizul și condițiile de licitație se pot vedea în orice zi la oficiul parohial.

Poplaca, în 5 Mai 1929.

Consiliul parohial.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

Nr. 170/1929 prot.

(54) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a doua de clasa I-a din Sadu, protopresbiteratul Sibiului, se publică prin aceasta nou concurs cu termen de 30 de zile, dela cea dintâi apariție a concursului în Telegraful Român.

1. Venitele împreună cu acest post sânt cele statorite dela coala B. pentru întregirea dela stat.

2. Venitele stolare stabilite.

3. Sesiune parohială 12 jugăre.

Reflecții îndreptățiți la acest post sânt poștiți să-și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte spre a fi cunoscuți de credincioși.

Încât nu se vor afla concurenți cu calificăție de clasa I, — se vor admite și concurenți cu calificăție de clasa II-a.

Sibiu, la 26 Mai 1929.

Oficiul prot. în înțelegere cu consiliul parohial din Sadu.

Emilian Cioran
protopop.

Nr. 263/1929.

(56) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I. Jina, protopopiatul Mercurea, se publică concurs pentru 2 preoți, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Pentru cazul că nu reflectează candidați cu calificăție de clasa I, se admit și cei calificați pentru cl. II. Emolumentele împreună cu aceste posturi sânt:

1. Cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

2. Venitele stolare obișnuite în comună.

Doritorii de a ocupa aceste posturi își vor înainta cererile de concurs oficiului protopopesc tractual în termenul deschis, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în parohie spre a cânta, a celebra, a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 24 Mai 1929.

Oficiul protopopesc ort. rom. în înțelegere cu comitetul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopop.

Nr. 593/1929.

(55) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a Dealu frumos (Șulumburg), protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salariul cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.

2. 25 1/2 jug. pământ eclesie.

3. 12 stg. lemne de foc dela comuna politică, făcute și aduse acasă de credincioși.

4. Până când se va clădi casă parohială, parohia se va îngriji de locuință corespunzătoare, eventual rețut de cvartir.

5. Stola uzitată în tract.

Concurenții își vor înainta cererile și documentele cuvenite subsemnatului oficiu protopopesc în termenul prescris, și, cu prealabila încunoștințare a acestuia, se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ortodox rom. al Agnitei, în înțelegere cu consiliul parohial din Dealu-frumos.

Agnita, la 7 Mai 1929.

Emil Păcală
protopop.

Ad. Nr. 337/1929.

(58) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III, Bogata olteană, cu filia Dopca, protopopiatul Cohalm (Rupeni), se publică concurs cu termen de 30 zile, dela întâia publicare în Telegraful Român.

Retribuțiunile acestui post sânt:

1. Întregirea dela stat, potrivit coalei B.

2. Sesiunea parohială de 6 jug., plus 4 jug., ce stau încă sub arendă forțată.

3. Stola obișnuită în tract.

4. 1 1/2 ferdelă porumb dela fiecare familie din parohie și filie.

Concurenții își vor înainta petițiile, însoțite de acte subsemnatului oficiu protopopesc, în termenul deschis, urmând a se prezenta și în parohie, pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ort. rom., din ord. Nr. 3848/1929 al Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc.

Cohalm (Rupeni), 5 Iunie 1929.

Alexandru Brotea
protopresbiter.

(60) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor de cl. III din tractul Hațeg, Nucșoara cu filia Mălești, Sălașul de sus și Silvașul de sus cu filia Lingina, se publică concurs nou cu termen de 30 zile, dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu aceste posturi sânt:

1. Nucșoara cu filia Mălești, cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela Stat, 32 jugăre (arător și fânaț într-o tablă) sesiune parohială, câte 2 măsuri porumb nesfârmit și câte 1 zi de lucru dela fiecare casă, stola obișnuită, casă parohială cu supraedificate.

2. Sălașul de sus, cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela Stat, 12 jugăre fânaț și folosirea alor 3 cimitire, sesiune parohială, câte 2 măsuri porumb nesfârmit și câte 1 zi de lucru, — sau echivalentul acelei zile în bani, — dela 140 case, stola obișnuită, casă parohială cu supraedificatele necesare.

3. Silvașul de sus cu filia Lingina, cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela Stat, sesiune parohială în materie: 8 1/2 jug. arător, 16 jug. pădure, în filie: 3 jug. fânaț, adău 16 măsuri porumb sfârmat în materie, ear în filie câte 5 Lei dela 78 familii și câte 1 zi de lucru dela 39 familii din filie, stola uzitată și casă parohială.

Concurenții își vor înainta cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopopesc, în termenul indicat și se vor prezenta în parohiile respective, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Hațeg, la 5 Iunie 1929.

Oficiul protop. ort. rom. Hațeg, în înțelegere cu cons. par. respective.

Sebastian Rusan
adm. protopopesc.

La **Librăria Arhiepiscopale** în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

— prețuri moderate —

A APĂRUT

BISERICA ÎMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN

Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30.— + spese Lei 5.—. Se poate comanda dela **Librăria Arhiepiscopale** din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

Dela **Librăria Arhiepiscopale** din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130.—

" II " 150.—

" III " 120.—

" IV " 200.—

plus spese postale Lei 30.—.

A apărut

În «**Biblioteca bunului păstor**» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «**Andrei Șaguna**» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhiepiscopale. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Norși alte povești, de **E. HODOȘ**.

Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: **Librăria Arhiepiscopale**, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.